

Handläggare
Sverker Lovén
Telefon: 508 27 680**Till**
Idrottsnämnden**Fritt fram i Tyresån - Utredning om
regleringspåverkan och fria vandringsvägar i
Tyresåns nedre lopp KS: 314-331-2004**Svar på remiss från kommunstyrelsen, miljöroteln
Dnr: 111-427/2017**Förvaltningens förslag till beslut**

1. Som svar på remissen hänvisar idrottsnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Ärendet förklaras omedelbart justerat.

Marina Höglund
FörvaltningschefRobert Sköld
Avdelningschef**Sammanfattning**

Tyresåns vattenvårdsförbund har av Norconsult AB beställt en utredning om fria vandringsvägar för fiskar i Tyresåns nedre delar. Utredningen ger förslag till åtgärder vid Follbrinksströmmen, Uddby kraftverk och vid Nyfors. Förslagen har tagits fram i syfte att nå vattendirektivets krav på god ekologisk status. Idrottsförvaltningen anser att alla förslag är genomförbara och bra. Ett orosmoment är dock att alla åtgärder som föreslås gynnar ålinvandring till sjösystemet och därmed riskerar kräftfisket att minska. Denna konflikt mellan ål och kräfter bör utredas närmare och kompletteras till rapporten. Kräftfisket är det ekonomiskt mest viktiga fisket i sjösystemet. Hela Tyresåns sjösystem har och har under lång tid haft ett bra kräftfiske som är en stor tillgång för allmänheten och föreningslivet.

Idrottsförvaltningen
FriluftsenhetenGötalandsvägen 234 Hus 25
Box 8313
10420 Stockholm
Telefon 50828200
Växel 50827700
Fax sms 0761228200
thomas.wiklund@stockholm.se
stockholm.se

Då idrottsnämndens yttrande ska vara inne senast den 27 april 2017 behöver tjänsteutlåtandet omedelbart justeras vid nämndens sammanträde.

Remissen

Tyresåns vattenvårdsförbund har av Norconsult AB beställt en utredning om fria vandringsvägar för fiskar i Tyresåns nedre delar. Utredningen ger förslag till åtgärder vid Follbrinksströmmen, Uddby kraftverk och vid Nyfors. Förslagen har tagits fram för att försöka nå vattendirektivets krav på god ekologisk status. Förslagen är också grovt kostnadsuppskattade. Tyresån är Stockholmsområdets största sammanhängande system av sjöar och omfattar cirka 30 sjöar som sammanlänkas via vattendrag. Det finns dammar och starka forsar som hindrar fiskvandring, speciellt i de nedre delarna av sjösystemet. Rapporten beskriver hur dessa vandringshinder kan överbryggas eller mildras och vilka konsekvenser det kan innebära bland annat för kulturhistoriska värden och för natur och friluftsliv.

Ärendets beredning

Utredningen Fritt fram i Tyresån – Utredning om regleringspåverkan och fria vandringsvägar i Tyresåns nedre lopp, har remitterats av kommunstyrelsen – miljöroteln till idrottsnämnden, miljö och hälsoskyddsnämnden, stadsledningskontoret, Stockholm Vatten och Avlopp AB samt stadsdelsnämnderna i Farsta, Skarpnäck och Älvsjö.

Inom idrottsförvaltningen har ärendet beretts av driftavdelningens friluftsenhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har följande synpunkter på åtgärdsförslagen i rapporten. (förslagsnummer enligt rapport)

4.1 Fatbursdammen.

Förslaget innebär att en naturlikande fiskväg anläggs med ett omlöp runt själva dammen och att lutningen anpassas på en längre sträcka nedströms för att optimera för fler fiskarter än de starksimmande arterna som exempelvis öring. Förvaltningen anser att förslaget är bra och att kostanden beräknas till rimliga 2,7 miljoner kronor. Även om svagsimmande arter får svårt att ta sig upp så utökas den tillgängliga biotopytan i Follbrinksströmmen för öring avsevärt. Å andra sidan finns små möjligheter för öringreproduktion högre upp i systemet. Nuvarande vattenflöden behöver fördubblas om åtgärden ska fungera tillfredsställande.

4.2 Uddby kraftverk, anpassad reglering.

Förslaget att Uddby kraftverk regleras annorlunda är bra. Det innebär att vattenflöden i Follbrinksströmmen fördubblas vilket kan vara en förutsättning för att förslag 4.1 genomförs.

4.3 Uddby kraftverk, fingaller och avledare av fisk vid inlopp till kraftverk.

Ett relativt kostsamt förslag, 2,8 miljoner kronor. Men åtgärden är viktig för trovärdigheten. En vattenkraftsverksamhet som riskerar döda fisk är naturligtvis viktig att åtgärda så att risken för fiskdöd minimeras.

4.4 Uddby kraftverk, uppsamling av ålyngel vid utlopp från kraftverk.

Ålyngel samlas vid utloppet i försök att ta sig upp i sjösystemet. Åtgärden innebär att ålyngel får simma upp i en så kallad ålyngelsamlare. Förvaltningens synpunkt är att om det blir mycket ål i sjösystemet kommer kräftfisket att bli lidande. Även övriga föreslagna åtgärder gynnar ål och därmed riskerar kräftfisket att minska. Denna konflikt mellan ål och kräftor bör kompletteras till rapporten. Kräftfisket är det ekonomiskt mest viktiga fisket i sjösystemet. Hela Tyresåns sjösystem har och har haft under lång tid ett bra kräftfiske som är en stor tillgång för fiskevattenägare, allmänheten och föreningslivet.

4.5 Uddby kraftverk, avslutad drift.

Förslaget innebär att Fatbursdammen vid Follbrinksströmmen kan rivas och en ny mer naturlig sjötröskel byggs vid utloppet av Albysjön. Detta är en bra och omfattande åtgärd som kommer att gynna den strömmande biotopen och starksimmande arter stort.

4.6 Nyfors, återställning.

Åtgärden innebär att befintliga dammar vid Nyfors (mellan sjöarna Albysjön och Tyresö-Flaten) tas bort och ersätts med naturliga sjötrösklar vid tre utlopp från Tyresö-Flaten. Förslaget är mycket bra för djurlivet. Naturliga självreglerande utlopp som en sjötröskel kräver ingen särskild drift vilket också är en fördel i ett långsiktigt tänk.

4.7 Follbrinksströmmen, biotopvård.

För att gynna öringleken och den strömmande miljön föreslås att storsten läggs tillbaka från rensningar som gjorts och att gruset luckras. Idrottsförvaltningen har vid två tillfällen utfört likande åtgärder i Follbrinksströmmen med gott resultat.

Follbrinksströmmen är inte en optimal havsöringså då det är väl varmt i vattnet under sommaren och vattenflöden kan vara

opålitliga. Förslaget är ändå bra. Biotopvårdad strömsträcka bör kompletteras med grus och sten cirka vart tionde år för att upprätthålla en bra öringbiotop.

Bilagor

Utredningen Fritt fram i Tyresån.